

[Industriministeren]

tigt, at man ikke ville have det møde. Det var rigtigt nok.

Jeg var til en høring fredag aften på Aalborg Værft, hvor man fremkom med det samme ønske, og så sagde jeg naturligvis: straks mandag morgen, når jeg kommer i ministeriet, vil jeg bede om at få mødet indkaldt. Det gjorde jeg, og da var det, jeg fik denne historie.

Jeg kan berolige hr. Risgaard Knudsen med, at dette kontaktudvalg er indkaldt, og så fortsætter skænderierne dér, ligesom vi nu har haft nogle efter min mening negative meningsudvekslinger. Jeg har de rette papirer. Hr. Risgaard Knudsen kan trøstigt stole på, at jeg kan disse papirer både forfra og bagfra.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Svend Auken stillede mig nogle spørgsmål, som jeg vil prøve at besvare i den lidt større sammenhæng, hvori de blev stillet.

Socialdemokratiet ønsker, siger hr. Svend Auken, at Danmark fører en aktiv udenrigspolitik. Og hr. Svend Auken nævnte konkret en række sikkerhedspolitiske spørgsmål, som man ønsker fremmet, spørgsmål, der især sigter på nedrustning og våbenkontrol.

Regeringen ønsker selvsagt også at fremme nedrustning og våbenkontrol, og regeringen er som hr. Svend Auken bekymret over den træghed, der fortsat kendetegner forhandlingerne herom i Genève. Og så rejser sig spørgsmålet: hvad kan Danmark gøre ved det?

I den forbindelse noterer jeg med stor tilfredshed hr. Svend Aukens henvisning til den alliance, Danmark tilhører. Når jeg er på rejser i udlandet, ikke mindst når jeg aflægger besøg hos vore allierede, forsømmer jeg ingen lejlighed til at understrege den brede politiske og folkelige opbakning, der i Danmark er bag vores medlemskab af NATO. Det samme gør alle vore ambassadører i udlandet, når de ved den ene eller den anden lejlighed træder offentligt frem.

Det gør vi, fordi dette er noget grundlæggende og noget principielt. Vi valgte i 1949 et vestligt alliancetilhørsforhold for at betrygge vores sikkerhed. Vi har fastholdt dette valg, og alt tyder på, at det store flertal i Danmark ønsker dette valg fastholdt fremover.

I denne markering af vores principielle valg ligger naturligvis samtidig en markering af, at vi ikke blot er et allieret land, men også ønsker at blive opfattet som et sådant.

Hermed taler vi også om dansk troværdighed i alliancesamarbejdet, og denne troværdighed i alliancesamarbejdet skal jo gives et konkret udtryk. Det mener jeg også sker på mange områder. Vi er en aktiv del af både det militære og det politiske samarbejde inden for NATO, men det er blevet sværere, for vi er blevet et fodnoteland. Vi har i en lang række dagsordener, som er vedtaget af et folketingsflertal i det sidste par år, måttet sætte fodnoter i officielle NATO-erklæringer, fordi vi ikke har kunnet tilslutte os den brede enighed inden for alliancen, som erklæringerne i øvrigt hviler på. Vi har her sædvanligvis haft selskab af Grækenland, men vi har ikke haft selskab af andre.

Fodnoter i erklæringer styrker ikke vores troværdighed i alliancesamarbejdet. Så kan man selvfølgelig stille spørgsmålet: hvorfor gør de ikke det? Kunne man ikke sige, at fodnoter vel i det mindste har den fordel, at de ærligt og redeligt tilkendegiver nogle danske synspunkter, som vi finder så væsentlige, at de skal frem, også selv om de kommer til at stå for sig selv? Eller som hr. Svend Auken sagde: vi har netop i NATO-alliancen retten til at have vores egen mening. Ja, det er jo et af formålene med alliancen at sikre vores ret til at have vore egne meninger. Deri er jeg ganske enig med hr. Svend Auken.

Men det skal ikke få os til at se bort fra det, jeg med et måske lidt misvisende udtryk vil kalde vores taktiske problem. Hvis vi nemlig er ude på at vinde større forståelse for vore synspunkter i alliancen, så sker det ikke ved, at vi markerer særstandpunkter i forhold til de andre, og at vi giver de andre disse særstandpunkter lige i masken i form af fodnoter. Nej, forståelse for vore synspunkter vinder vi kun ved at arbejde inden for rammerne af en tilkendegivet bred enighed eller, som det også kaldes, consensus. Eller for at gøre det mere konkret: hvis vi ønsker bestemte formuleringer i en bestemt NATO-erklæring ændret eller ønsker den tilpasset vore synspunkter, så vil vore muligheder for at opnå dette være utrolig meget mindre, hvis vore alliancepartnere på forhånd ved, at accepterer de ikke vore synspunkter rub og